THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỔ CHUYÊN MÔN Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ XÃ GIAO LONG, TỈNH VĨNH LONG

Đặng Ngọc Thu Thảo
Trường THCS-THPT Tân Quới, xã Tân Quới, tỉnh Vĩnh Long
Email: thaom4824052@gstudent.ctu.edu.vn

Tóm tắt: *Tổ chuyên môn là bộ phận trực tiếp tổ chức và triển khai hoạt động dạy học trong trường trung học cơ sở. Quản lý hoạt động tổ chuyên môn là nhiệm vụ trọng tâm của Hiệu trưởng, ảnh hưởng đến chất lượng sinh hoạt chuyên môn, phát triển đội ngũ giáo viên và chất lượng giáo dục nhà trường. Nghiên cứu khảo sát tại các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long nhằm đánh giá thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn dựa trên ý kiến của cán bộ quản lý và giáo viên, từ đó xác định những kết quả đạt được, hạn chế và nguyên nhân của thực trạng.*

Từ khóa: *Tổ chuyên môn, hoạt động tổ chuyên môn, quản lý hoạt động tổ chuyên môn, xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long.*

CURRENT STATUS OF THE MANAGEMENT OF PROFESSIONAL GROUP ACTIVITIES IN LOWER SECONDARY SCHOOLS IN GIAO LONG COMMUNE, VINH LONG PROVINCE

Abstract: *Subject groups are professional units that directly organize and implement teaching activities in lower secondary schools. The management of subject group activities is a key responsibility of principals, affecting the quality of professional activities, teacher development, and overall educational quality. This study was conducted in lower secondary schools in Giao Long Commune, Vinh Long Province to assess the current status of subject group activity management based on the perspectives of school administrators and teachers, thereby identifying the achievements, limitations, and causes of the current situation.*

Keywords: *Subject group, Subject group activities, Management of subject group activities, Giao Long Commune, Vinh Long Province.*

Nhận bài: 26/07/2026 *Phản biện: 26/08/2026* *Duyệt đăng: 29/08/2026*

I. MỞ ĐẦU

Giáo dục và đào tạo giữ vai trò quan trọng trong phát triển nguồn nhân lực và đáp ứng yêu cầu đổi mới đất nước. Trong bối cảnh thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW và Chương trình giáo dục phổ thông 2018, nâng cao chất lượng quản trị nhà trường, trong đó có quản lý hoạt động tổ chuyên môn, trở thành yêu cầu cấp thiết đối với các trường trung học cơ sở. Theo Thông tư số 32/2020/TT-BGDĐT, tổ chuyên môn trực tiếp tổ chức hoạt động dạy học, giáo dục, bồi dưỡng chuyên môn và phát triển đội ngũ giáo viên. Thực tiễn cho thấy công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường trung học cơ sở còn một số hạn chế trong xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo và kiểm tra, đánh giá. Tại các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long, vấn đề này chưa được nghiên cứu một cách hệ thống. Vì vậy, nghiên cứu được thực hiện nhằm đánh giá thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn, làm cơ sở nâng cao hiệu quả quản lý trong bối cảnh đổi mới giáo dục.

II. NỘI DUNG

2.1. Một số lý luận về quản lý hoạt động tổ chuyên môn

Nghị quyết số 51/NQ-CP ngày 18/3/2025 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động thực hiện Kết luận số 91-KL/TW của Bộ Chính trị tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW xác định nhiệm vụ tiếp tục đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo theo hướng nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước, đổi mới quản trị cơ sở giáo dục, phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý, đáp ứng yêu cầu triển khai Chương trình giáo dục phổ thông 2018 và nâng cao chất lượng giáo dục. Trong bối cảnh đó, quản lý hoạt động tổ chuyên môn là một nội dung quan trọng của quản trị nhà trường, góp phần nâng cao chất lượng dạy học và phát triển đội ngũ giáo viên.

Nguyễn Ngọc Quang (1989) cho rằng: "Quản lý là sự tác động có mục đích, có kế hoạch của chủ thể quản lý đến tập thể người lao động nhằm thực hiện các mục tiêu đã xác định."

Trần Kiểm (2002) khẳng định: "Quản lý là sự tác động của chủ thể quản lý nhằm huy động, phối hợp và sử dụng tối ưu các nguồn lực để đạt mục tiêu của tổ chức với hiệu quả cao nhất."

Nguyễn Quốc Chí và Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2014) cho rằng: "Hoạt động quản lý là quá trình tác động có định hướng, có chủ đích của chủ thể quản lý đến khách thể quản lý nhằm bảo đảm tổ chức vận hành ổn định và đạt được mục đích."

Từ các quan điểm trên, quản lý hoạt động tổ chuyên môn được hiểu là quá trình Hiệu trưởng và đội ngũ quản lý thực hiện các chức năng lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra và đánh giá hoạt động của tổ chuyên môn nhằm bảo đảm thực hiện mục tiêu giáo dục của nhà trường.

Trong các trường trung học cơ sở, tổ chuyên môn là bộ phận quan trọng trong cơ cấu tổ chức nhà trường, trực tiếp tổ chức, điều hành các hoạt động chuyên môn và bồi dưỡng năng lực nghề nghiệp cho giáo viên. Chất lượng hoạt động của tổ chuyên môn ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả dạy học và giáo dục. Tổ trưởng chuyên môn giữ vai trò tổ chức, điều phối, chỉ đạo hoạt động của tổ, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý chuyên môn. Quản lý hiệu quả hoạt động tổ chuyên môn không chỉ nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ của giáo viên mà còn thúc đẩy chia sẻ kinh nghiệm, đổi mới phương pháp dạy học và nâng cao chất lượng giáo dục. Đồng thời, đây cũng là cơ sở để Ban giám hiệu chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá việc thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của giáo viên.

Bên cạnh những kết quả đạt được, quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long còn một số hạn chế như sự chênh lệch về cơ sở vật chất, trang thiết bị và năng lực đội ngũ; việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong quản lý và sinh hoạt chuyên môn chưa đồng đều; một số tổ chuyên môn còn thiên về hành chính, chưa chú trọng trao đổi chuyên môn, đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá.

2.2. Khảo sát thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long

2.2.1 Mục đích khảo sát

Khảo sát được thực hiện nhằm đánh giá thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long. Trên cơ sở đó, xác định những kết quả đạt được, những hạn chế và nguyên nhân trong công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn, làm căn cứ thực tiễn để đề xuất các biện pháp quản lý phù hợp, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường.

2.2.2 Nội dung khảo sát

Khảo sát thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường trung học cơ sở trên địa bàn xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long, tập trung vào các nội dung: nhận thức về tầm quan trọng của quản lý hoạt động tổ chuyên môn; công tác xây dựng kế hoạch quản lý; tổ chức thực hiện; chỉ đạo; và kiểm tra, đánh giá hoạt động tổ chuyên môn.

2.2.3 Đối tượng khảo sát

Tiến hành khảo sát ở bốn trường THCS xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long gồm THCS Giao Long, THCS Quới Sơn, TH-THCS An Phước, TH-THCS An Hóa. Trong đó, cán bộ quản lý (Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng chiếm 7,69% (10 người), tổ trưởng và tổ phó TCM chiếm 16,92% (22 người).

Thời gian khảo sát từ tháng 11/2025 đến tháng 04/2026

2.2.4 Phương pháp khảo sát và xử lý số liệu

Khảo sát được thực hiện qua hai giai đoạn: xây dựng phiếu khảo sát và tiến hành khảo sát bằng phiếu hỏi. Dữ liệu được xử lý bằng thang đo Likert 5 mức và phần mềm SPSS 2.0 để tính điểm trung bình (ĐTB), độ lệch chuẩn (ĐLC).

Bảng 1. Quy ước tính ĐTB các mức độ đo lường theo thang đo Likert

Giá trị	1	2	3	4	5
	1,00→1,80	1,81→ 2,60	2,61→3,40	3,41→4,20	4,21→5,00
Mức độ thực hiện	Không thực hiện	Ít thực hiện	Thỉnh thoảng	Thường xuyên	Rất thường xuyên
Mức độ quan trọng	Không quan trọng	Ít quan trọng	Tương đối quan trọng	Quan trọng	Rất quan trọng

2.3 Kết quả khảo sát

2.3.1 Thực trạng nhận thức của đội ngũ cán bộ quản lý về tầm quan trọng của quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long

Quản lý hoạt động tổ chuyên môn giữ vai trò then chốt trong việc đảm bảo nâng cao chất lượng giáo dục ở trường trung học cơ sở. Số liệu thống kê về thực trạng nhận thức của đội ngũ cán bộ quản lý về tầm quan trọng của quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS thể hiện trong Bảng 2:

Bảng 2. Mức độ nhận thức của đội ngũ cán bộ quản lý về tầm quan trọng của quản lý hoạt động TCM

TT	Nội dung	ĐTB	ĐLC	TH
1	Quản lý hoạt động TCM giúp hoạt động chuyên môn đúng hướng, đảm bảo mục tiêu giáo dục.	4,63	0,65	1
2	Quản lý hoạt động TCM giúp Hiệu trưởng và lãnh đạo các cấp định hướng thực hiện hoạt động rõ ràng, chính xác.	3,88	0,89	6
3	Quản lý hoạt động TCM giúp Hiệu trưởng nắm bắt năng lực GV.	4,03	0,81	4
4	Quản lý hoạt động TCM giúp Hiệu trưởng quản lý chất lượng giáo dục nhà trường.	4,34	0,81	2
5	Quản lý hoạt động TCM giúp Hiệu trưởng quản lý chất lượng giáo dục nhà trường.	4,28	0,80	3
6	Người giúp đỡ Hiệu trưởng trực tiếp quản lý hoạt động TCM là tổ trưởng chuyên môn.	4,09	0,80	4
	Trung bình chung	**4,21**	**0,79**	

(Nguồn: Khảo sát ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long)

Kết quả khảo sát cho thấy đội ngũ cán bộ quản lý các trường THCS xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long nhận thức cao về tầm quan trọng của quản lý hoạt động tổ chuyên môn (ĐTB chung = 4,21). Tiêu chí "Quản lý hoạt động tổ chuyên môn giúp hoạt động chuyên môn đúng hướng, đảm bảo mục tiêu giáo dục" được đánh giá cao nhất (ĐTB = 4,63), trong khi tiêu chí "Quản lý hoạt động tổ chuyên môn giúp Hiệu trưởng và lãnh đạo các cấp định hướng thực hiện hoạt động rõ ràng, chính xác" có điểm trung bình thấp nhất (ĐTB = 3,88). Kết quả phản ánh sự nhận thức tích cực của cán bộ quản lý về vai trò của quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong thực hiện nhiệm vụ giáo dục nhà trường.

2.3.2 Thực trạng xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long

Xây dựng kế hoạch hoạt động TCM giữ vai trò nền tảng, định hướng cho quá trình quản lý, tổ chức và chỉ đạo thực hiện các hoạt động của TCM. Kết quả khảo sát về mức độ thực hiện xây dựng kế hoạch hoạt động TCM ở các trường THCS xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long cho thấy các đối tượng khảo sát đánh giá ở mức "Thường xuyên", với ĐTB chung=4,08, kết quả chi tiết được trình bày trong Bảng 3.

Bảng 3. Mức độ thực hiện xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động tổ chuyên môn

TT	Nội dung	ĐTB	ĐLC	TH
1	Xác định các mục tiêu, nhiệm vụ cơ bản của TCM.	4,25	0,79	2
2	Triển khai văn bản, quy định của ngành và phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng bộ phận, cá nhân.	4,19	0,81	3
3	Thu thập dữ liệu, thông tin.	3,66	1,19	8
4	Xây dựng dự thảo kế hoạch trên cơ sở pháp lý và thực tiễn cụ thể của TCM.	4,13	0,82	5
5	Tổ chức lấy ý kiến của các thành viên; đảm bảo khả năng phối hợp giữa các bộ phận, thành viên.	3,97	0,88	6
6	Các kế hoạch xây dựng đều được Ban Giám hiệu phê duyệt trước khi thực hiện.	4,16	0,91	4
7	Điều chỉnh hoàn thiện bản kế hoạch; công bố và triển khai thực hiện kế hoạch.	3,75	0,87	7
8	Hướng dẫn GV xây dựng các loại kế hoạch theo quy định.	4,50	0,66	1
	Trung bình chung	**4,08**	**0,87**	

(Nguồn: Khảo sát ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long)

Kết quả khảo sát cho thấy công tác xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường THCS xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long được thực hiện thường xuyên (ĐTB chung = 4,08). Tiêu chí "Hướng dẫn giáo viên xây dựng các loại kế hoạch theo quy định" đạt điểm trung bình cao nhất (ĐTB = 4,50), trong khi "Thu thập dữ liệu, thông tin" có điểm trung bình thấp nhất (ĐTB = 3,66). Kết quả cho thấy các trường đã quan tâm thực hiện công tác lập kế hoạch, tuy nhiên mức độ khai thác thông tin phục vụ xây dựng kế hoạch còn chưa đồng đều.

2.3.3 Thực trạng tổ chức thực hiện quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long

Kết quả khảo sát cho thấy công tác tổ chức thực hiện quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường THCS xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long được đánh giá ở mức Thường xuyên (ĐTB chung = 3,95). Tiêu chí "Quản lý tổ chức hoạt động sinh hoạt chuyên môn theo quy định" đạt điểm trung bình cao nhất (ĐTB = 4,28), trong khi "Quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học" có điểm trung bình thấp nhất (ĐTB = 3,63). Điều này cho thấy các trường đã duy trì tốt hoạt động chuyên môn theo quy định nhưng việc chỉ đạo đổi mới phương pháp dạy học vẫn chưa thật sự hiệu quả. Nhìn chung, công tác tổ chức thực hiện quản lý hoạt động tổ chuyên môn đã góp phần bảo đảm các hoạt động chuyên môn diễn ra ổn định. Tuy nhiên, cần tiếp tục tăng cường chỉ đạo đổi mới phương pháp dạy học và bồi dưỡng năng lực quản lý cho tổ trưởng chuyên môn nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động tổ chuyên môn và đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

2.3.4 Thực trạng chỉ đạo thực hiện quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long

Hoạt động chỉ đạo giữ vai trò quan trọng trong việc bảo đảm các kế hoạch quản lý được triển khai thống nhất và hiệu quả tại TCM.

Số liệu khảo sát cho thấy hoạt động chỉ đạo quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường THCS xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long được thực hiện thường xuyên (ĐTB chung = 3,89). Tiêu chí "Chỉ đạo tổ trưởng chuyên môn lập kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn" được đánh giá cao nhất (ĐTB = 4,03), trong khi "Chỉ đạo tổ chức chuyên đề về đổi mới phương pháp dạy học và bồi dưỡng học sinh" có điểm trung bình thấp nhất (ĐTB = 3,75). Kết quả phân tích phản ánh công tác chỉ đạo đã được triển khai, nhưng nội dung liên quan đến đổi mới chuyên môn còn hạn chế.

2.3.5 Thực trạng kiểm tra, đánh giá quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long

Kiểm tra, đánh giá có vai trò quan trọng trong việc theo dõi, điều chỉnh và nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Phân tích số liệu khảo sát cho thấy hoạt động kiểm tra, đánh giá quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại các trường THCS xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long được thực hiện thường xuyên (ĐTB chung = 3,80). Nội dung "Kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn theo mục tiêu đã đề ra" đạt điểm trung bình cao nhất (ĐTB = 4,06), trong khi "Điều chỉnh kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn theo kết quả kiểm tra, đánh giá" có điểm trung bình thấp nhất (ĐTB = 3,56). Sự chênh lệch giữa các tiêu chí cho thấy việc khai thác kết quả kiểm tra để điều chỉnh hoạt động chưa đạt hiệu quả cao. Cần tăng cường sử dụng kết quả kiểm tra làm căn cứ điều chỉnh hoạt động quản lý, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động tổ chuyên môn và hiệu quả quản lý nhà trường.

III. KẾT LUẬN

Nghiên cứu đã đánh giá thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở xã Giao Long, tỉnh Vĩnh Long trên các nội dung: nhận thức, xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo và kiểm tra, đánh giá. Kết quả khảo sát cho thấy hoạt động quản lý tổ chuyên môn được thực hiện tương đối thường xuyên, cán bộ quản lý và giáo viên nhận thức được vai trò của tổ chuyên môn trong nâng cao chất lượng dạy học và phát triển đội ngũ. Tuy nhiên, một số nội dung còn hạn chế như khai thác thông tin xây dựng kế hoạch, chỉ đạo đổi mới phương pháp dạy học, bồi dưỡng năng lực quản lý cho tổ trưởng chuyên môn và sử dụng kết quả kiểm tra, đánh giá để điều chỉnh hoạt động.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020). Thông tư số 32/2020/TT-BGDĐT Ban hành Điều lệ Trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông và trường phổ thông có nhiều cấp học.

Chính phủ (2025). Nghị quyết số 51/NQ-CP ngày 18/3/2025 ban hành Chương trình hành động thực hiện Kết luận số 91-KL/TW của Bộ Chính trị tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW.

Nguyễn Ngọc Quang (1990). Những khái niệm cơ bản lý luận về quản lý giáo dục, trường Cán bộ quản lý Giáo dục&Đào tạo. Hà Nội.

Trần Kiểm (2006). Những vấn đề cơ bản của Khoa học Quản lý giáo dục. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm, Hà Nội.

Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Vĩnh Long (2024), Báo cáo tổng kết năm học 2023–2024 và phương hướng, nhiệm vụ năm học 2024–2025.